

Қазақстан Республикасы
Конституциялық Кенесі

Иордан Хашимит Корольдігі
Конституциялық Соты

**Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі және
Иордан Хашимит Корольдігі Конституциялық Соты
арасындағы өзара түсіністік туралы**

Меморандум

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын, Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі және Иордан Хашимит Корольдігі Конституциялық Соты,

мемлекеттік егемендік қағидаттарына сүйене отырып және Конституциялардың ұstemдігін және тікелей қолданылуын қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қорғау саласындағы өздерінің жауапкершілігін сезіне отырып,

өз қызметтері саласындағы екіжақты ынтымақтастық бағдарламаларын кеңейтуге, білімімен және тәжірибесімен бөлісуге ұмтыла отырып,

екіжақты қатынастарды одан әрі нығайтудың шарты ретінде ынтымақтастықты маңызды деп тани отырып,

осы Меморандум келешекте кәсіби ынтымақтастыққа негіз болатынын назарға ала отырып,

өз елдерінде қолданылатын заңдар мен қағидаларға сай,

мына туралы уәделесті:

**1-бап
Меморандумның мақсаты**

Конституциялық бақылауды тиімді іске асыруға, екі мемлекеттің қолданыстағы конституциялық құқығын және оның қолданылу практикасын зерделеуге септігін тигизетін, достық қарым-қатынастарды нығайтуға үлес қосатын іс-шараларды өткізу, бірлескен бағдарламаларды дамыту және іске

асыру арқылы Тараптар арасындағы ынтымақтастықты тереңдегу үшін негіз қамтамасыз ету осы меморандумның мақсаты болып табылады.

2- бап **Ынтымақтастықтың салалары мен нысандары**

1. Тараптар арасындағы ынтымақтастықтың негізгі салалары мен нысандары мыналар:

- A. конституциялық бақылаудың жүйелері және екі ел мекемелерінің функциялары туралы нормативтік-құқықтық ақпаратпен алмасу;
- B. тараптардың бірі өткізіп жатқан конференцияларға, семинарларға және оқыту сипатындағы өзге де іс-шараларға қатысу;
- C. бірлесе отырып ғылыми-практикалық конференциялар, симпозиумдар, семинарлар өткізу, Тараптардың функциялары мен өкілеттіктеріне қатысты білім беру, зерттеу және оқыту бағдарламаларын жүзеге асыру;
- D. тәжірибемен және конституциялық бақылау актілерімен алмасу;
- E. конституциялық бақылау практикасын зерделеу мақсатында Тараптар делегацияларының бір-біріне барып-келу;
- F. тараптар ынтымақтастықтың басқа салалары мен нысандарын қосымша келісе алады.

3-бап **Меморандумды орындау механизмі**

- 1. Осы Меморандум аясында Тараптар бір-бірімен тікелей іс-қимыл жасайды.
- 2. Тараптар осы Меморандумды орындауға қажетті жұмысты атқаруға және іс қағаздарын жүргізуге жауапты бір немесе бірнеше адамды аппарат қызметкерлері арасынан тағайынтай алады.
- 3. Осы Меморандумға сәйкес құжатпен алмасу ағылшын тілінде іске асырылады. Қажет болған жағдайда Тараптар ынтымақтастықтың өзге бір нақты нысандары үшін келісім бойынша басқа тілдерді айқындайды.

4-бап **Құқықтық мәртебесі**

Осы Меморандумды халықаралық құқық нормаларына сәйкес міндетті заңдық күші бар халықаралық шарт немесе келісім деп түсінбеу керек.

15

5-бап Шығыстар

Тараптар өздерінің осы Меморандумға негізделген шығыстарын, егер нақты жағдайда өзгеше келісілмеген болса, өздері көтереді.

6-бап Даулар мен келіспеушіліктерді реттеудің тәртібі

Осы Меморандумды түсіндірумен және қолданумен байланысты кез-келген даулар мен келіспеушіліктер Тараптардың өзара консультациялары мен келіссөздерін өткізу арқылы шешіледі.

7-бап. Өзгерістер мен толықтырулар енгізудің тәртібі

Тараптардың екі жағының жазбаша келісімі бойынша осы Меморандумға өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, олар жеке хаттама түрінде ресімделіп, осы меморандумның ажырамас болігі болып табылады.

8-бап Күшіне енуі

Осы Меморандум оған Тараптардың өкілдері қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді және 5 жыл ішінде қолданыста болады. Егер Тараптардың бірі осы Меморандумнан шығатыны туралы өзінің ойын оның қолданылу мерзімі аяқталардан бір ай бұрын жазбаша түрде мәлімдемесе, ол жаңа мерзімге ұзартылады деп есептеледі.

2017 жылғы 29 тамызда Астана қаласында екі тұпнұсқа данада қол қойылды, әрқайсысы қазақ, араб және ағылшын тілдерінде. Аудармасында айырмашылық болған жағдайда ағылшын тіліндегі мәтін басымдыққа ие.

Қазақстан Республикасы
Конституциялық Кеңесінен

И. Рогов,
Қазақстан Республикасы
Конституциялық Кеңесінің Төрағасы

Иордан Хашимит Корольдігі
Конституциялық Сотынан

Мохаммед Газви,
Иордан Хашимит Корольдігі
Конституциялық Сотының мүшесі

المحكمة الدستورية
للمملكة الأردنية الهاشمية

المجلس الدستوري
لجمهورية كازاخستان

مذكرة تفاهم

بين

**المجلس الدستوري لجمهورية كازاخستان
والمحكمة الدستورية
للمملكة الأردنية الهاشمية**

29 آب 2017

الدبياجة

إن كل من المجلس الدستوري لجمهورية كازاخستان والمحكمة الدستورية للمملكة الأردنية الهاشمية، المشار إليهما فيما يلي باسم "الطرفين"، وبالاستناد إلى مبادئ السيادة وإدراكاً لمسؤوليتهما في مجال ضمان التطبيق المباشر لأحكام الدستور وحماية حقوق الأفراد وحرياتهم، ورغبة منها في توسيع نطاق برامج التعاون الثنائي المتعلقة ب المجالات عملهما، وتبادل المعارف والخبرات، وإدراكاً لأهمية التعاون كوسيلة لزيادة تعزيز العلاقات الثنائية، وإذا يضعان في اعتبارهما أن هذه المذكرة ستتوفر إطار عمل مناسب للتعاون المهني في المستقبل، وفقاً للقوانين والأنظمة السائدة في بلدانهما، قد اتفقا على ما يلي:

المادة (1)

أهداف هذه المذكرة

تهدف هذه المذكرة إلى توفير إطار لتعزيز التعاون بين الطرفين وذلك من خلال تنفيذ وتطوير البرامج والأنشطة المشتركة التي تهدف إلى تعزيز الرقابة الدستورية الفعالة، ودراسة القانون الدستوري لكلا الدولتين وأدبيات وممارسات تطبيقه، والمساهمة في تعزيز العلاقات الودية بين الطرفين.

المادة (2)

م الموضوعات وأشكال التعاون

- ١- تمثل المجالات الرئيسية للتعاون بين الطرفين بما يلي:
- أ- تبادل المعلومات المعيارية والقانونية بشأن نظام الرقابة الدستورية ووظائف المؤسستين الدستوريتين لأي من البلدين؛
- ب- المشاركة في المؤتمرات والندوات والأنشطة التدريبية الأخرى التي سيعقدها أي من الطرفين؛
- ج- تنظيم مؤتمرات علمية وعملية مشتركة، وندوات، وحلقات دراسية، وتنفيذ برامج تثقيفية وبحثية وتدريبية تتعلق بوظائف وواجبات الطرفين؛
- د- تبادل الخبرات وأعمال الرقابة الدستورية؛
- هـ- ترتيب زيارات رسمية متبادلة لوفود الطرفين لدراسة ممارسة الرقابة الدستورية؛
- و- أي أشكال أو مجالات أخرى للتعاون يتم الاتفاق عليها بين الطرفين.

المادة (3)

آلية تنفيذ المذكرة

- ١- يقوم الطرفان، في إطار تنفيذ هذه المذكرة، بالاتصال مباشرة ببعضهما البعض؛
- ٢- يمكن للطرفين تعين شخص واحد أو أكثر من الموظفين العاملين لديهم كضابط ارتباط يكون مسؤولاً عن متابعة المراسلات وإجراء الأعمال التحضيرية اللازمة لتنفيذ هذه المذكرة؛
- ٣- يتم تبادل الوثائق وفقاً لهذه المذكرة باللغة الإنجليزية، ويمكن للطرفين تحديد لغات أخرى لغایات

تحقيق أشكال معينة أخرى من التعاون بينهما إذا لزم الأمر.

المادة (4)

الوضع القانوني

إن هذه المذكرة لا ينبغي أن تفسر على أنها اتفاق/اتفاقية دولية تحمل قوة قانونية إلزامية وفقاً لمعايير القانون الدولي.

المادة (5)

النفقات

يتتحمل الطرفان، بمفردهما، نفقات تنفيذ مظاهر التعاون بموجب هذه المذكرة، ما لم يتفق على خلاف ذلك في كل حالة على حدة.

المادة (6)

تسوية الخلافات

إن أي خلاف يثور حول تفسير أو تطبيق هذه المذكرة يتم حله بشكل ودي من خلال التشاور والتفاوضات بين الطرفين.

المادة (7)

التعديلات والإضافات

يجوز تعديل هذه المذكرة في أي وقت بالاتفاق المتبادل وبناء على موافقة خطية من الطرفين وذلك بإصدار بروتوكولات والتي تشكل جزءاً لا يتجزأ من هذه المذكرة.

المادة (8)
بدء التنفيذ

يسري مفعول هذه المذكرة من تاريخ توقيع ممثلي الطرفين عليها، وتبقى سارية المفعول لمدة 5 سنوات، وتعتبر هذه المذكرة قد جرى تمديدها لفترة جديدة إذا لم يعلن أي من الطرفين إنتهاء العمل بها قبل شهر واحد على الأقل من تاريخ انتهاء هذه المذكرة.

تم التوقيع على هذه المذكرة في أستانة، في 29 آب 2017، في نسختين أصليتين، كل منها باللغات الكازاخية والعربية والإنجليزية.

وفي حالة وجود اختلاف في تفسير هذه المذكرة، فإنه يعمل بالنص الإنجليزي.

عن المحكمة الدستورية للمملكة الأردنية
الهاشمية

عضو المحكمة الدستورية للمملكة الأردنية

الهاشمية
محمد الغزوی

عن المجلس الدستوري لجمهورية كازاخستان

رئيس المجلس الدستوري لجمهورية كازاخستان

روغوف ي.ي.

The Constitutional Council of
the Republic of Kazakhstan

The Constitutional Court of the
Hashemite Kingdom of Jordan

Memorandum of understanding

between

**The Constitutional Council of the Republic of Kazakhstan and the Constitutional
Court of the Hashemite Kingdom of Jordan**

The Constitutional Council of the Republic of Kazakhstan and the Constitutional Court of the Hashemite Kingdom of Jordan, hereinafter referred to as “**the Parties**”,

basing on the principles of state sovereignty and realizing their responsibility in the field of ensuring the direct action of the Constitution and human and citizen rights protection,

desiring to extend bilateral co-operation programs related to their working fields, to share knowledge and experiences,

recognizing the importance of co-operation as a way to further strengthening bilateral relations,

considering that the present Memorandum will provide an adequate framework for future professional co-operation,

pursuant to the prevailing Laws and regulations in their respective countries,

have reached the following:

Article 1 Objectives of the Memorandum

The objective of this Memorandum is to provide the framework for deepening the co-operation between the Parties by carrying out and developing joint programs and activities promoting the effective constitutional control, studying the acting constitutional law of both states and the practice of its application and contributing to friendly relations.

Article 2 Areas and forms of Co-operation

1. The main areas of co-operation between the parties are as follows:
 - A. mutual exchange of normative and legal information on constitutional control system and the functions of institutions of either of the two countries;
 - B. participation in conferences, seminars and other training activities to be held by any of the Parties;
 - C. development of joint scientific-practical conferences, symposiums, seminars, realization of educative, researches and training programs related to the functions and duties of the Parties;
 - D. exchange of experience and constitutional control acts;
 - E. mutual official visits of the delegations of the Parties aimed at studying the practice of the constitutional control;
 - F. any other areas and forms of co-operation can be agreed by the Parties.

Article 3 Implementing Mechanism

1. Within the framework of this Memorandum, the Parties shall communicate with each other directly;
2. The Parties may designate one or more members of their staff as a contact point responsible for carrying out correspondence and making the necessary preparations for the implementation of this Memorandum;
3. The exchange of the documents according to this Memorandum will be accomplished in English. The Parties shall determine other languages for other particular forms of co-operation if necessary.

Article 4 Legal status

This Memorandum is not to be interpreted as the international treaty or agreement, bearing obligatory legal force in accordance with international law norms.

Article 5 Expenses

The Parties shall, on their own, bear the co-operation expenses on the basis of this Memorandum, unless otherwise agreed in every particular case.

Article 6 **Settlement of Differences**

Any differences arising from the interpretation and application of this Memorandum shall be settled amicably through consultation and negotiations by Parties.

Article 7 **Amendments**

This Memorandum may be amended at any time by mutual consent and upon written agreement of the Parties by issuing protocols, which are the integral part of this Memorandum.

Article 8 **Entry into Force**

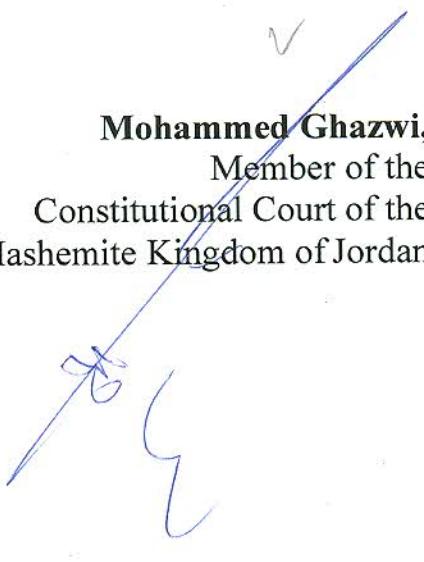
This Memorandum shall come into effect from the date of the signature by the representatives of Parties and shall remain in force for a period of 5 (five) years. Memorandum is considered to be extended for a new term if at least a month before the date of expiration of this Memorandum the Parties do not declare of its termination.

Signed in Astana on 29 August 2017 in two authentic copies, each in Kazakh, Arab and English languages. In case of differences of interpretation of this Memorandum, the English text shall prevail.

on behalf of the
Constitutional Council of the
Republic of Kazakhstan

Igor Rogov,
Chairman of the
Constitutional Council of the
Republic of Kazakhstan

on behalf of the
Constitutional Court of the
Hashemite Kingdom of Jordan

Mohammed Ghazwi,
Member of the
Constitutional Court of the
Hashemite Kingdom of Jordan